

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на сједници Представничког дома, одржаној 20. јуна 2002. године и на сједници Дома народа, одржаној 1. априла 2003. године, усвојила је

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ПРАВА ПРИПАДНИКА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом утврђују се права и обавезе припадника националних мањина у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ) и обавезе органа власти у БиХ да поштују и штите, очувају и развијају етнички, културни, језички и вјерски идентитет сваког припадника националне мањине у БиХ, који је држављанин БиХ.

Члан 2.

Заштита националних мањина и права и слобода тих мањина, саставни је дио међународне заштите људских права и слобода.

Оквирна конвенција за заштиту националних мањина Савјета Европе директно се примјењује и саставни је дио правног система БиХ и ентитета у БиХ.

Члан 3.

Национална мањина, у смислу овог закона, је дио становништва-држављана БиХ који не припадају ни једном од три конститутивна народа, а сачињавају је људи истог или сличног етничког поријекла, исте или сличне традиције, обичаја, вјеровања, језика, културе и духовности и блиске или сродне историјске прошлости и других карактеристика.

БиХ штити положај и равноправност припадника националних мањина: Албанаца, Црногораца, Чеха, Италијана, Јевреја, Мађара, Македонаца, Нијемаца, Пољака, Рома, Румуна, Руса, Русина, Словака, Словенаца, Турака и Украјинаца и других који испуњавају услове из става 1. овог члана.

Члан 4.

Сваки припадник националне мањине има право да слободно бира да се према њему опходе или не опходе као таквим и не смије доћи у неповољан положај због таквог одређења, а било какав облик дискриминације по том основу је забрањен.

Није дозвољена асимилација припадника националних мањина противно њиховој вољи.

Члан 5.

Припадници националних мањина имају право на слободу организовања и окупљања ради изражавања и заштите својих културних, вјерских, образовних, социјалних, економских и политичких слобода, права, интереса, потреба и идентитета.

Члан 6.

БиХ омогућава и финансијски помаже одржавање и развитак односа између припадника националних мањина у БиХ са припадницима истих националних мањина у другим државама и са народима у њиховим матичним државама.

Члан 7.

Ентитети, кантони, градови и општине у БиХ, у оквиру својих овлашћења, својим законима и другим прописима потпуније ће уредити права и обавезе које проистичу из овог закона и међународних конвенција којима се уређују питања од значаја за националне мањине.

Члан 8.

БиХ, ентитети, кантони, градови и општине у БиХ су дужне у оквиру својих буџетских средстава осигурати средства ради остваривања права која припадају националним мањинама по основу овог закона.

Члан 9.

У градовима, општинама и мјесним заједницама (или насељеним мјестима) гдје припадници националних мањина чине већину, дужни су поштовати права припадника других националних мањина, као и конститутивних народа у БиХ, уважавајући начела њихове потпуне равноправности.

II - ЗНАКОВИ И СИМБОЛИ

Члан 10.

Припадници националних мањина могу слободно истицати и носити знакове и симболе националне мањине којој припадају, као и њихових организација, удружења и институција.

Приликом употребе знакова и симбола из претходног става припадници националних мањина обавезни су истицати и службене знакове и симболе БиХ, као и симболе и знакове ентитета, кантона и општина, у складу са њиховим прописима.

III - УПОТРЕБА ЈЕЗИКА

Члан 11.

БиХ признаје и штити право сваком припаднику националне мањине у БиХ коришћење свог језика слободно и без ометања, приватно и јавно, усмено и писмено.

Право из претходног става подразумијева и право припаднику националне мањине да користи своје име и презиме на језику мањине и да захтијева да као такво буде у јавној употреби.

Члан 12.

У градовима, општинама и мјесним заједницама (или насељеним мјестима), у којима припадници националне мањине чине апсолутну или релативну већину становништва, органи власти обезбиједиће да се језик мањине користи између тих припадника и органа власти: да натписи институција буду исписани на језику мањине, те да локални називи, имена улица и других топографских ознака намијењених јавности буду исписани и истакнути и на језику мањине која то захтијева.

Градови и општине могу својим статутима утврдити да права из претходног става могу користити припадници националне мањине и када не чине апсолутну или релативну већину становништва, већ када чине у граду, општини или насељеном мјесту више од једне трећине становништва.

IV - ОБРАЗОВАЊЕ

Члан 13.

Ентитети и кантони у Федерацији БиХ ће својим законима утврдити могућности припадницима националних мањина на оснивање и вођење властитих приватних институција за образовање и стручно усавршавање.

Финансирање институција из претходног става дужне су осигурати националне мањине.

Члан 14.

Ентитети и кантони у Федерацији БиХ обавезни су у оквиру свог образовног програма (предшколског, основног, средњег) обезбиједити да у градовима, општинама и насељеним мјестима у којима припадници националних мањина чине апсолутну или релативну већину омогући образовање на језику мањине. Независно о броју припадника националне мањине, ентитети и кантони су обавезни обезбиједити да припадници националне мањине, ако то захтијевају, могу имати учење свог језика, књижевности, историје и културе на језику мањине којој припадају, као додатну наставу.

Ради остваривања права из претходног става власти ентитета, кантона, градова и општина дужне су обезбиједити финансијска средства, средства за оспособљавање наставника који ће изводити наставу на језику националне мањине, обезбиједити простор и друге услове за извођење допунске наставе и штампање уџбеника на језицима националних мањина.

V - ИНФОРМИСАЊЕ

Члан 15.

Припадници националних мањина у БиХ имају право на оснивање радио и телевизијских станица, издавање новина и других штампаних информативних гласила на језицима мањине којој припадају.

Члан 16.

Радио и телевизијске станице чији су оснивачи БиХ, ентитети, кантони, градови и општине који остварују улогу јавне службе дужни су у својим програмским шемама предвидјети посебне емисије за припаднике националних мањина а могу обезбиједити и друге садржаје на језицима мањина.

Радио и телевизијске станице као јавни сервис БиХ дужни су најмање једном седмично обезбиједити посебну информативну емисију за припаднике националних мањина, на њиховом језику.

Ентитети и кантони ће својим прописима утврдити права из става 1. овог члана, полазећи од размјера заступљености националних мањина у ентитету, кантону, граду и општини.

VI - КУЛТУРА

Члан 17.

Припадници националних мањина имају право оснивати библиотеке, видеотеке, културне центре, музеје, архиве, културна, умјетничка и фолклорна друштва и све друге облике слободе културног изражавања, те бринути се о одржавању својих споменика културе и културног наслеђа.

У градовима, општинама, мјесним заједницама (или насељеним мјестима), у којима припадници националне мањине чине преко једне трећине становништва, у институцијама за културне активности обезбиједиће се садржај на језицима националне мањине.

Архиви, музеји, установе за заштиту споменика културе и традиције у БиХ и ентитетима дужне су у својим програмима и садржајима обезбиједити и сразмјерну заступљеност свих националних мањина у БиХ и штитити споменичко благо и културну баштину националних мањина.

VII - ЕКОНОМСКО-СОЦИЈАЛНА ПРАВА

Члан 18.

У градовима, општинама и мјесним заједницама (или насељеним мјестима) у којима припадници националне мањине чине апсолутну или релативну већину становништва, органи власти су дужни обезбиједити да се у финансијским и банкарским услугама и у другим службама јавног сектора кроз уплатнице, обрасце и формуларе, те у болницама, старачким домовима и другим социјалним установама, омогући употреба језика мањине и третман на језику мањине.

VIII - УЧЕСТВОВАЊЕ У ОРГАНИМА ВЛАСТИ

Члан 19.

Припадници националних мањина из члана 3. овог закона имају право на заступљеност у органима власти и другим јавним службама на свим нивоима, сразмјерно проценту њиховог учешћа у становништву према посљедњем попису у БиХ.

Члан 20.

Начин и критерији избора представника националних мањина у парламентима, скупштинама и савјетима, у смислу претходног члана, ближе ће се уредити изборним законима БиХ и ентитета те статутима и другим прописима кантона, градова и општина.

Начин заступљености представника националних мањина у извршној и судској власти, као и јавним службама уредиће се посебним законима и другим прописима БиХ, ентитета, кантона, градова и општина.

Представници националних мањина у структурама власти, представници су свих националних мањина и дужни су штитити интересе свих националних мањина.

Члан 21.

Парламентарна скупштина БиХ основаће Савјет националних мањина БиХ као посебно савјетодавно тијело које ће сачињавати припадници националних мањина из члана 3. овог закона.

Члан 22.

Савјет националних мањина БиХ даваће мишљења, савјете и приједлоге Парламентарној скупштини БиХ о свим питањима која се тичу права, положаја и интереса националних мањина у БиХ.

Савјет националних мањина БиХ може делегирати стручњака у раду Уставно-правне комисије и комисије за људска права оба дома Парламентарне скупштине БиХ.

Члан 23.

Парламент Федерације БиХ и Народна скупштина Републике Српске формирће Савјете националних мањина Федерације БиХ и Републике Српске, као и савјетодавна тијела чији ће се дјелокруг и начион рада уредити ентитетским прописима.

IX - МЕЂУНАРОДНИ НАДЗОР И САРАДЊА

Члан 24.

БиХ ће сарађивати и размјењивати искуства са владама и институцијама заинтересованих држава, као и са међународним институцијама, ради што потпунијег остваривања права човјека и права националних мањина.

X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

У складу са кривичним законима ентитета у БиХ, забрањена је и кажњива свака радња, подстицање, организовање и помагање дјелатности које би могле угрозити опстанак неке националне мањине, изазвати националну мржњу, довести до дискриминације или стављања припадника националне мањине у неравноправан положај.

XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

Република Српска и Федерација БиХ донијеће и ускладиће своје прописе о правима националних мањина, као и друге законе и прописе у којима се прописују или штите права националних мањина, са овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

ПС БиХ број 24/03

1. априла 2003. године

Сарајево

Предсједавајући

Представничког дома

Парламентарне скупштине БиХ

Мариофил Љубић, с. р.

Предсједавајући

Дома народа

Парламентарне скупштине БиХ

Велимир Јукић, с. р.